

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce: V. D. D.**, zastoupen JUDr. Robertem Lososem, advokátem, se sídlem Plzeň, nám. Republiky 3, proti **žalovanému: Magistrát města Plzně**, se sídlem Plzeň, nám. Republiky 1, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni č. j. 30 Ca 357/2001 – 37 ze dne 30. 5. 2003,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 30 Ca 357/2001 – 37 ze dne 30. 5. 2003 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) napadá kasační stížností rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 30 Ca 357/2001 – 37 ze dne 30. 5. 2003, kterým byla vyslovena nicotnost rozhodnutí Magistrátu města Plzně č. j. ÚČT/396/01 ze dne 8. 8. 2001 a č. j. ÚČT/1213/01 ze dne 2. 11. 2001 a Úřadu Městského obvodu Plzeň 4 č. j. FB/3/134/01/Hz. ze dne 31. 1. 2001 a č. j. FB/95/134/01/Hz. ze dne 15. 10. 2001.

Stěžovatel v kasační stížnosti podané dne 11. 7. 2003 uplatňuje kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tvrdí nezákonnost napadeného rozsudku z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Krajský soud v Plzni dovedl skutečnost, že Úřad městského obvodu Plzeň 4 a Magistrát města Plzně rozhodovaly v rámci přenesené působnosti, zatímco měly rozhodovat v rámci samostatné působnosti obce, z § 14 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění účinném ke dni vydání těchto rozhodnutí (dále jen „zákon

o místních poplatcích“), a z § 8 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění účinném v tomto období (dále jen „zákon o obcích“). Z § 14 zákona o místních poplatcích, podle něhož správu poplatků vykonává obec, která je ve svém územním obvodu zavedla, však dle stěžovatele skutečnost, že by v otázkách správy poplatků měla rozhodovat obec v samostatné působnosti, nevyplývá. Pojmy „obec“ a „územní obvod obce“ dle stěžovatele jsou v zákonech obsaženy jak v souvislosti s výkonem samostatné, tak i přenesené působnosti. Pokud jde o § 8 zákona o obcích, pak tam obsažené interpretační pravidlo bylo soudem použito nesprávně, neboť podle § 152 odst. 2 téhož zákona se na zvláštní zákony platné ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. ke dni 12. 11. 2000, pravidlo uvedené v § 8 použije až od 1. 1. 2003. V době vydání rozhodnutí, ohledně nichž byla Krajským soudem v Plzni vyslovena nicotnost, se § 8 zákona o obcích nemohl aplikovat, neboť zákon o místních poplatcích nabyl účinnosti před 12. 11. 2000 a datum 1. 1. 2003 ještě nenastalo. Stěžovatel tak má za to, že správu místních poplatků vykonává obec v rámci přenesené působnosti a že rozhodnutí, o nichž to vyslovil Krajský soud v Plzni, nicotnými nejsou. I kdyby mělo být rozhodováno v samostatné působnosti obce, nebyly by v postupu orgánů žádné odlišnosti, přitom jediná odlišnost by spočívala v použití jiného označení písemností a použití úředního razítka. Tyto formální vady by dle stěžovatele k nicotnosti nemohly vést. Kromě toho stěžovatel poukazuje zejména na skutečnost, že pokud by v době od 12. 11. 2000 do 1. 1. 2003 byla správa místních poplatků vykonávána v samostatné působnosti obce, byla by zpochybněna dvouinstančnost daňových řízení v těchto věcech, neboť pro některé obce by byl odvolacím orgánem okresní úřad, který však neměl a nemohl mít právo měnit vůli obce ve věcech její samosprávy; nešlo totiž o dozor na apelačním principu. Ze shora uvedených důvodů má stěžovatel za to, že kasační stížností napadený rozsudek Krajského soudu v Plzni je nezákonný z důvodu nesprávného posouzení právní otázky, a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud tento rozsudek zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Plzni k dalšímu řízení.

Žalobce své vyjádření k obsahu kasační stížnosti nepodal.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že Úřad městského obvodu Plzeň 4 vydal dne 6. 10. 2000 platební výměr, kterým vyměřil žalobci poplatek za užívání veřejného prostranství v době od 3. 4. 2000 do 29. 9. 2000 ve výši 12 600 Kč. Žalobce se odvolal a Úřad městského obvodu Plzeň 4 vydal po zohlednění rekonstrukce vozovky a chodníku, která probíhala v době od 19. 6. 2000 do 21. 9. 2000, nový platební výměr na částku 5800 Kč. Žalobce se znovu odvolal a stěžovatel jeho odvolání zamítl. Kromě toho Úřad městského obvodu Plzeň 4 vydal dne 15. 10. 2001 platební výměr, kterým vyměřil žalobci poplatek za užívání téhož veřejného prostranství v době od 2. 10. 2000 do 22. 12. 2000 poplatek ve výši 6000 Kč, přitom odvolání proti tomuto rozhodnutí stěžovatel rovněž zamítl. Z obsahu soudního spisu pak vyplynulo, že proti oběma rozhodnutím stěžovatele podal žalobce ještě za stavu účinného do dne 31. 12. 2002 žalobu, o níž po účinnosti s. ř. s., tj. po dni 1. 1. 2003, rozhodoval Krajský soud v Plzni. Ten žádné z žalobcových námitek obsažených v žalobě nepřisvědčil, avšak ohledně obou napadených rozhodnutí vyslovil nad rámec žalobních bodů podle § 76 odst. 2 s. ř. s. nicotnost. Krajský soud v Plzni přitom svůj závěr opřel o § 14 zákona o místních poplatcích za použití obecného interpretačního pravidla obsaženého v § 8 zákona o obcích, z nichž dovodil, že správa místních poplatků v době vydání napadených rozhodnutí stěžovatele patřila do oblasti samostatné působnosti obce, odlišně od právního stavu účinného od 1. 1. 2003, kdy jde o výkon přenesené působnosti. Podle Krajského soudu v Plzni nešlo o pouhou vadu v označení písemností, ale o vadu natolik závažného charakteru, že způsobila nulitu těchto rozhodnutí. Z tohoto důvodu tedy soud vyslovil nicotnost napadených rozhodnutí stěžovatele i obou rozhodnutí předcházejících, jež byla vydána v I. stupni správního řízení. Rozsudek

Krajského soudu v Plzni byl stěžovateli doručen dne 3. 7. 2003 a ten proti němu dne 11. 7. 2003 podal kasační stížnost.

Kasační stížnost byla tedy podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je přípustná, neboť je jí uplatněn kasační důvod podáváný z § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Plzni v rozsahu kasační stížnosti a z uplatněného kasačního důvodu podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Namítá-li stěžovatel nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, což je kasačním důvodem podáváným z § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., pak Nejvyšší správní soud předesílá, že nesprávným posouzením právní otázky může být omyl soudu při aplikaci právní normy na zjištěný skutkový stav, přitom o mylnou aplikaci právní normy jde tehdy, pokud soud na zjištěný skutkový stav použije jiný právní předpis, než který má správně použít, nebo jinou právní normu (jiné konkrétní pravidlo) jinak správně použitého právního předpisu, než kterou má za daného skutkového stavu správně použít, anebo aplikuje správný právní předpis (správnou právní normu), ale dopustí se nesprávnosti při výkladu. Za nezákonné je přitom třeba považovat takové nesprávné posouzení právní otázky, jež se přímo promítá do výroku napadeného rozhodnutí, tj. pokud nesprávné právní posouzení je pro výrok napadeného rozhodnutí soudu rozhodující.

Podle § 14 zákona o místních poplatcích ve znění účinném v době rozhodování stěžovatele vykonává správu poplatků obec, která je ve svém územním obvodu zavedla. Podle § 15 téhož zákona zavedení poplatků stanoví obec obecně závaznou vyhláškou, ve které upraví podrobnosti jejich vybírání, zejména stanoví konkrétní sazbu poplatku, ohlašovací povinnost ke vzniku poplatkové povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků. U poplatků za užívání veřejného prostranství určí místa, která jsou v obci veřejným prostranstvím. Podle § 8 zákona o obcích ve znění účinném v době rozhodování stěžovatele upravuje-li zvláštní zákon působnost obcí a nestanoví, že jde o samostatnou působnost či o přenesenou působnost, platí, že jde vždy o činnosti patřící do samostatné působnosti obcí. Podle § 152 odst. 1 zákona o obcích se na zvláštní zákony platné ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona § 8 použije od 1. 1. 2003. Podle § 35 odst. 1 zákona o obcích do samostatné působnosti obce patří spravování záležitostí, které jsou v zájmu obce a jejích občanů, pokud nejsou svěřeny zákonem krajům nebo pokud nejde o výkon přenesené působnosti, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zvláštní zákon. Podle § 61 odst. 1 zákona o obcích obec vykonává na svém území státní správu ve věcech, které stanoví zákon; působnost v těchto věcech je přenesenou působností obce.

Opřel-li Krajský soud v Plzni svůj závěr o to, že správa místních poplatků v době vydání napadených rozhodnutí stěžovatele patřila do oblasti samostatné působnosti obce, odlišně od právního stavu účinného od 1. 1. 2003, kdy jde o výkon přenesené působnosti, o „obecné interpretační pravidlo“ obsažené v § 8 zákona o obcích, pak tak učinil nesprávně, neboť nabytí-li zákon o místních poplatcích platnosti před 12. 11. 2000, kdy v účinnost vstoupil zákon o obcích, a byla-li napadená rozhodnutí stěžovatele (a tím i jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu I. stupně) vydána před 1. 1. 2003, nebyla aplikace § 8 zákona o obcích na základě § 152 odst. 1 téhož zákona namístě. Pokud by kvalifikace působnosti obce z toho pohledu, zda jde o působnost samostatnou či přenesenou, absentovala v zákoně,

jenž nabyl platnosti, tj. byl publikován ve Sbírce zákonů, po 12. 11. 2000, tj. po nabytí účinnosti zákona o obcích, obecné interpretační pravidlo, jak je označil Krajský soud v Plzni, podávané z § 8 zákona o obcích by se aplikovalo beze zbytku. Ohledně působnosti by v takovém případě skutečně platilo, že jde o působnost samostatnou. Pokud však taková kvalifikace působnosti absentuje v zákoně s dřívějším nabytím platnosti, tj. s nabytím platnosti před 12. 11. 2000, toto pravidlo se až do 31. 12. 2002 neuplatní. Posléze uvedené přitom platí právě pro zákon o místních poplatcích, který je platným již od roku 1990. Ustanovení § 8 zákona o obcích, o něž Krajský soud v Plzni svoji argumentaci opřel, tak aplikovat v této právní věci nebylo možné, neboť soud věc posuzuje podle právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), a žalovaný ve věci rozhodoval v roce 2001. Nicotnost správního aktu tedy nelze posuzovat podle práva, jež se plně uplatnilo až od 1. 1. 2003.

Právní závěr o tom, že správa místních poplatků v době vydání napadených rozhodnutí stěžovatele patřila do oblasti samostatné působnosti obce, opřel Krajský soud v Plzni navíc o dikci § 14 zákona o místních poplatcích. Podává-li se z tohoto ustanovení pravidlo, podle něhož správu poplatků vykonává obec, která je ve svém územním obvodu zavedla, pak lze z něj za použití jazykového výkladu, jenž jako jediný Krajský soud v Plzni k uvedenému ustanovení podal, dovodit pouze místní příslušnost ve vztahu ke správě poplatků, nikoli kvalifikaci působnosti obce z toho pohledu, zda jde o působnost samostatnou či přenesenou. Forma působnosti totiž nevyplývá ze žádné části textu § 14; z první části textu § 14 zákona o místních poplatcích, kde je podáváno, že „správu poplatků vykonává obec“, nevyplývá z toho důvodu, že obec může jakoukoli správu, tj. i správu poplatků, vykonávat oběma uvedenými formami působnosti, resp. jednou z nich. Ani ve druhé části téhož ustanovení, podle níž jde vždy o „tu obec, která poplatky ve svém územním obvodu zavedla“, forma působnosti podávána není, neboť ani zde není najisto postaveno, zda obec „zavádí“ poplatky v samostatné či v přenesené působnosti. Obě formy působnosti, tj. jak samostatnou, tak přenesenou, totiž vykonává vždy obec; ostatně i sám Krajský soud v Plzni na str. 8 rozsudku uvádí, že „... *Obce vykonávají svěřenou jim působnost (samostatnou i přenesenou) prostřednictvím svých orgánů ...*“, a tedy jazykové prostředky použité v § 14 zákona o místních poplatcích samy o sobě nesvědčí ani ve prospěch působnosti samostatné, ani ve prospěch působnosti přenesené. Jinou interpretační metodu tohoto ustanovení při konstataci právního závěru přisvědčujícímu založení samostatné působnosti obce ve věcech správy místních poplatků Krajský soud v Plzni nepoužil a tento závěr neopřel ani o žádná jiná ustanovení zákona o místních poplatcích, zákona o obcích či jiných právních předpisů.

Ze shora uvedeného tedy vyplývá, že právního závěru, o který se opírá vyslovení nicotnosti, bylo dosaženo mylnou aplikací právní normy. V případě argumentu opírajícího se o § 8 zákona o obcích byla použita právní norma, která pro odklad její účinnosti použita být neměla. V případě argumentu opírajícího se o § 14 zákona o místních poplatcích byla použita právní norma vyložena nesprávně, tj. způsobem, který dikci tohoto ustanovení neodpovídá, a nad rámec takto nesprávně použitého výkladu jiná interpretační metoda, jež by zahrнула i jiné v úvahu přicházející právní normy, použita nebyla. Bylo-li tedy vyslovení nicotnosti napadených rozhodnutí stěžovatele i předcházejících rozhodnutí správního orgánu I. stupně opřeno pouze o argumentaci opírající se o uvedená dvě ustanovení, jež vykazuje shora popsání vady, nelze dospět k jinému závěru, než že se Krajský soud v Plzni dopustil mylné aplikace právních norem, která byla pro výrok napadeného rozhodnutí tohoto soudu rozhodující. Nejvyššímu správnímu soudu tu při důsledném respektování kasačního principu přezkumu předchozích rozhodnutí krajských soudů ve správním soudnictví nepřísluší nalézat

jiné argumenty za použití jiných právních předpisů či jiných právních norem v rámci těch právních předpisů, jež byly v předchozím řízení použity, kterými by nad rámec úvah příslušného krajského soudu podpořil či naopak vyvrátil ten právní závěr, k němuž na základě mylné aplikace těch právních norem, které použil, dospěl tento krajský soud v předchozím řízení. Dospěl-li tak Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti k závěru, že kasační stížností napadený rozsudek byl opřen toliko o právní normy, které byly mylně aplikovány, a že napadený rozsudek tak nenalézá svoji oporu v žádném z ustanovení, jichž bylo zvolenou interpretací pro konkrétní závěr soudu použito, nezbylo mu, než přisvědčit kasačnímu důvodu a konstatovat nezákonnost takového rozsudku.

Ze všech shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná a podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil rozsudek Krajského soudu v Plzni a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Pokud jde o náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, o ní rozhodne Krajský soud v Plzni podle § 110 odst. 2 s. ř. s. v novém rozhodnutí ve věci.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. listopadu 2004

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu